

Aanbevelingen voor een sterker vrijwilligers(werk)beleid binnen lokale besturen

Lokale besturen zijn al langer overtuigd van de meerwaarde van vrijwilligerswerk. Dit is meer dan eens duidelijk geworden, zoals tijdens de coronapandemie, de noodopvang van vluchtelingen, Het blijft echter essentieel voldoende tijd en middelen te reserveren om het lokale vrijwilligerswerk verder te laten ontwikkelen. Om het verder te stimuleren en te ondersteunen, bieden het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk en VVSG deze 10 aanbevelingen aan voor lokale mandatarissen.

1. Maak binnen het lokale bestuur werk van een **gedeelde visie** op het **interne en externe vrijwilligersbeleid**. Ga op zoek naar ambtelijk en politiek draagvlak om het proces te doen slagen. Het is van belang dat zowel de politieke mandatarissen als de personeelsleden hun schouders zetten onder een degelijk vrijwilligersbeleid.
2. Garandeer een **gelijke en eerlijke behandeling** van alle vrijwilligers binnen het lokaal bestuur en over de verschillende diensten heen, ongeacht de aard van hun taken, de sector of hun achtergrond. Waardeer en erken de unieke bijdragen van elke vrijwilliger in de gemeente.
3. Geef binnen het lokale bestuur **mandaat, tijd en ruimte** aan een **verantwoordelijke** om het proces in goede banen te leiden. Geef deze de nodige middelen en bevoegdheden om het vrijwilligerswerk effectief te coördineren.
4. Erken de **eigenheid en waarde** van vrijwilligerswerk met respect voor de vrijwilligerswet. Waardeer vrijwilligers zonder financiële druk of verplichtingen.
5. Vrijwilligerswerk is dan wel onbetaald, het is niet gratis: **investeer** in promotie, vorming, coaching, verzekering en waardering voor het vrijwilligerswerk. Stel een budgettair kader op dat toereikend is.

6. **Betrek de vrijwilligers.** Vraag regelmatig naar hun noden en behoeften en geef hen de kans om mee na te denken over de inhoud van hun taken. Stimuleer regelmatige communicatie en open dialoog met je vrijwilligers. Dit bevordert hun betrokkenheid en motivatie.

7. Overweeg om een **poule van vrijwilligers** op te richten die je kan inzetten in tijden van crisis of ramp. Denk na over hoe je vrijwilligers in crisistijden effectief en veilig kunt inschakelen. We verwijzen hiervoor naar het draaiboek over crisisvrijwilligerswerk organiseren vanuit je lokaal besturen dat we in december 2023 zullen aanbieden.

8. Waardeer de vrijwilligersorganisaties en het vrijwilligerswerk binnen je gemeente. Zet initiatieven op die het **lokale vrijwilligerswerk versterken** en de samenwerking met organisaties bevorderen. Ondersteuning vanuit het lokaal bestuur kan helpen bij uitdagingen zoals beperkte budgetten en het aantrekken van vrijwilligers.

9. Bevorder de **toegankelijkheid** van het vrijwilligerswerk. Zorg ervoor dat het vrijwilligerswerk openstaat voor mensen van verschillende achtergronden, vaardigheden en leeftijden. Implementeer een inclusief beleid dat rekening houdt met de behoeften van diverse groepen en ervoor zorgt dat alle vrijwilligers zich welkom en gewaardeerd voelen.

10. Maak gebruik van de **bestaande ondersteuning**. Doe beroep op de expertise reeds aanwezig in de eigen organisatie en bij andere lokale besturen.

Op www.vlaanderenvrijwilligt.be vind je tips om een beleid te ontwikkelen.

Voor advies op maat kun je terecht bij VVSG en Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk.